

I. Substantivna raba

1) nom.	quis?	quid?
2) gen.	cuius?	
3) dat.	cui?	
4) ak.	quem?	quid?
5) vok.		
6) abl.	quocum (a quo...)?	quo?

II. Adjektivna raba

	<i>Singular</i>			<i>Plural</i>		
1) nom.	qui?	quae?	quod?	qui?	quae?	quae?
2) gen.	cuius?			quorum?	quarum?	quorum?
3) dat.	cui?			quibus?		
4) ak.	quem?	quam?	quod?	quos?	quas?	quae?
5) vok.						
6) abl.	(cum) quo?	qua?	quo?	(cum) quibus?		

Neodvisne vprašalne stavke uvajajo **vprašalni zaimki**, pa tudi **prislovi**, npr.: *cur (zakaj)?; quando (kdaj)?; ubi (kje)?*

Quis scribit? – Kdo piše. – Quid sonat? – Kaj šumi? – Quae femina cantat? – Katera ženska poje? – Quocum heri ambulabas? – S kom si se sprehajal včeraj? – Cum quo amico ambulabas? – S katerim prijateljem si se sprehajal? – Ubi nunc estis? – Kje ste zdaj? – Quando cras venietis? – Kdaj boste jutri prišli? – Quo properabitis? – Kam boste pohiteli?

Adjektivno rabljenim vprašalnim zaimkom so enaki **relativni ali oziralni zaimki** (v slovenščino jih običajno prevajamo z oziralnim veznikom **ki** in osebnim zaimkom).

Na primer: **qui vir?** kateri mož? – adjektivno rabljeni vprašalni zaimek
Vir, qui ambulabat... mož, ki se je sprehajal... - relativni zaimek

- 1) **Quocum (vpr.z.- subst, raba!)** ambulas? Cum Paulo, **qui** (nom.sg.m.) amicus meus est. – **S kom** se sprehajaš? S Pavlom, **ki (=kateri)** je moj prijatelj.
Qua (vpr.z.-adj. raba) re gaudes? Bonis cibis. – **Česa (=katere)** stvari se veseliš? Dobrih jedi.
- 2) Multi viatores Colosseum antiquum, **quod (acc.sg.n.)** Romani aedificaverant, visitaverunt. – Veliko popotnikov je obiskalo antični Kolosej, **ki** so **ga (=katerega)** bili zgradili Rimljani.
- 3) Romulus et Remus, **quos (acc.pl.m.)** lupa nutriverat, fratres gemini fuerunt. – Romul in Rem, **ki ju (=katera)** je bila hranila volkulja, sta bila (brata) dvojčka.

STAVČNA VPRAŠANJA

Uvajajo jih vprašalne členice:

- **nonne?** (*ali ne? mar ne?*), če pričakujemo trdilen odgovor;
- **num?** (*ali? mar?*), če pričakujemo nikalen odgovor;
- **–ne?** (*ali?*), če ne vemo, kakšen bo odgovor; naslonka **–ne** se prisloni na glagol ali na poudarjeno besedo.

VAJE

- 1) Qui sibi semitam non inveniunt, alteri viam monstrant.
- 2) Quod hodie non nest, cras erit. – Quod rarum, carum (est). – Quo vadis?
- 3) Cuius vita semper beata est? Vita viri et feminae sine culpa.
- 4) Qui se excusat, se accusat. – Se boš opravičil tudi ti?
- 5) In multis locis rei publicae nostrae ruinae antiquae sunt, quas semper libenter visitabimus.
- 6) Romani sonitu cornuum equitatus signum pugnae dabant.
- 7) Ne smemo biti nehvaležni prijateljem, ki jim dolgujemo največ dobrot.
- 8) Pehota rimske vojske, ki so jo obdajali barbari, se je dolgo branila.
- 9) Gospodarji, ki so jim pri večerji stregli sužnji, so radi poslušali glasbo in petje.
- 10) Rimsko ljudstvo je vsako leto volilo (državne) uradnike, ki so vodili državo.
- 11) Zaponka, s katero si je rimska gospa krasila škrlatno tuniko, je bila zelo dragocena.

DE CORNELIA

Olm vicina quaedam, quae erat superba non solum formā suā, sed maxime ornamentis suis,

Corneliam interrogavit: »Habesne tu ornamenta pretiosa, Cornelia? Ubi sunt tua ornamenta?«

Cornelia autem liberos suos hospitae superbae monstrat et: »Liberi mei,« inquit, »mea ornamenta sunt.«